

Apostoli koji daju život

Poziv u Opus Dei kao numerarij: proširiti srce za prenošenje Božjeg života članovima Djela i onima koji s njima dijele dio puta prema nebu.

6.12.2023.

Ivan je bio tek tinejdžer kad je putovao kroz gradove Galileje i Judeje uz Isusa. Tijekom tih dugih šetnji njegov položaj u grupi nije bio važan: ponekad je prednjačio s mladenačkim entuzijazmom, dok je

ponekad podlegao umoru tipičnom za svoje godine i zaostajao. Ali Ivan je uvijek bio pažljiv prema Učitelju, pažljivo promatrajući njegove geste i slušajući njegove riječi. Tamo gdje su bili Isus i ostala jedanaestorica, bio je Ivanov dom.

Godinama kasnije, s apostolima koji su se proširili po svim krajevima svijeta, Ivanovo srce ostalo je ujedinjeno s Isusom i, preko Njega, s njegovim bivšim suputnicima.

Njegovo se srce čak proširilo i sada je uključivalo Židove i Pogane, siromašne i bogate, sluge i gospodare. Svjestan da je imao povlasticu živjeti s Isusom, počeo je pisati: Što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše o Riječi, Životu(...) , navješćujemo i vama da i vi imate zajedništvo s nama (1 Iv 1-3). Ivan je sazrio; sada se osjećao kao otac, nazivajući one kojima je pisao "djecom", pa čak i

"dječice moja" (1 Iv 2,1.18). Njegovo je srce naraslo do te mjere da se osjećao kao *otac* u obitelji Isusovih učenika.

Snaga koja podupire obitelj

Sveci su nastojali učiniti Božju blizinu opipljivom u svakom trenutku povijesti. Oni su svoju okolinu pretvorili u mesta za susret s Kristom, a svoje odnose u prostore za život s Njim kao u domu. S vremenom su na zemlji ostvarili Isusove riječi: U domu Oca mojega ima mnogo stanova (Iv 14,2). Oni koji su prihvatili poziv na svetost mogu ponoviti ono što je sveti Ivan iskusio: *I mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj. Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu. (1 Iv 4,16).*

Kad je sveti Josemaría dobio poziv da prenosi poruku svetosti usred običnog života, također je bio učinio da će se ovo poslanje vršiti iz svijeta, kroz

običan rad i iz obitelji. On je to sažeto objasnio u ranim godinama Opusa Dei: "Opus Dei u svojoj cjelini je dom," [1] i shvatio je da je za njega ovo poslanje značilo približiti ljudima Božju blizinu kroz svoj život "kao otac i majka ." [2] Vjerovao je, nadalje, da će se neki ljudi, također na božanski poziv, htjeti brinuti za ovaj dom. I tako je postavio pitanje koje je ujedno bilo molba Bogu: "Bože moj! Kako možemo brzo unaprijediti tvoje Djelo ako nam ne pošalješ mnogo dobrih poziva?" [3]

Ova skupina ljudi za koju je molio sv. Josemaría bit će pozvana da postane početna jezgra iz koje će izrasti ovaj dom. Bili bi dio obitelji ujedinjene svijeću da su sinovi i kćeri, a u njima bi drugi mogli upoznati duh Djela. Razmišljajući o ranoj kršćanskoj zajednici, utemeljitelj je napisao: "Obratite pažnju kako nam Evandželja pokazuju ljude oko našeg Gospodina koji su podijeljene,

takoreći, u sve veće koncentrične krugove. Prvo, vidimo jednu gomilu ljudi; zatim, bliže Isusu, veliku skupinu učenika, *turba discipulorum eius* (Lk 6,17); i još bliže, odmah do njega, malu skupinu Dvanaestorice.”[4] Nakon što je opisao “koncentrične krugove” oko Isusa, sveti Josemaria vratio se u sadašnjost: na sličan način, objasnio je, “kako bi proširio finu tkaninu [...] našeg apostolskog rada, koji bi trebao doprijeti do svih duša bez razlike - jer smo zainteresirani za sve duše - Suradnike, koji ne pripadaju strogo Djelu i nemaju božanski poziv, pomažu i podupiru ih Supernumerariji; i njih, Pridruženi i Numerariji.” [5]

Svi vjernici Djela nastoje širiti Evandjele gdje god se nalazili, kroz svoje živote, rad i prijateljstvo. Svi su oni pozvani potpuno se posvetiti svetosti, jer to je izvor istinske sreće. U isto vrijeme numerariji, sa svojom

posebnom brigom za određene bitne zadaće (kao što je stvaranje domova u centrima, pružanje kršćanske obrazovanja ili organiziranje apostolata), čine onu malu jezgru pozvanu da bude „temelj , snaga koja održava cijelu našu obitelj.”[6]

Prenošenje štafete od samih početaka

U prvim godinama Opusa Dei, sveti Josemaría je susreo mnoge mlade ljude, studente i profesionalce. Pred novim obzorom svetosti usred svijeta prihvatili su dar celibata: shvatili su da ih Bog poziva da sjedine svoja srca, pa tako i na ovaj specifičan način, s Kristovim srcem. Prvi numerariji vršili su svoj apostolat u svom profesionalnom radu i, u isto vrijeme, kao neodvojiv aspekt svog poslanja, osjećali su se pozvanima brinuti se za to obilježje Djela kao obitelji povezane nadnaravnim vezama. Znali su da nisu samo sinovi

i kćeri, već i pozvani nastaviti Očev projekt, brinuti se za Djelo s očinstvom i majčinstvom koje se, duhovno govoreći, može u potpunosti izraziti.

Manje od dvije godine nakon početka Rada, Isidoro Zorzano je pisao osnivaču: "Svaki dan mi se čini sve ljepšim; moja je jedina težnja da surađujem u tom idealu." [7] Slično, tijekom građanskog rata, Álvaro del Portillo je imao intenzivnu želju prijeći crtu bojišnice "ne iz patriotskih razloga — iako mu nije nedostajalo domoljublja — nego da 'osobno surađuje u stvarima koje bi nam Otac želio povjeriti'," [8] dok je sv. Josemaría bio gotovo sam na drugom kraju zemlje. Nekoliko godina kasnije, u Valenciji u listopadu 1937., Francisco Botella i Juan Jiménez Vargas "uvidjeli su potrebu da brzo završe svoje studije kako bi bili dostupniji, s obzirom na buduće širenje Opusa Dei." [9]

Kasnije, iz Meksika, Bl. Guadalupe Ortiz de Landázuri napisala je svetom Josemariji: "Toliko mu želim služiti [Bogu]! – materijalno, radeći onoliko koliko je moje tijelo sposobno [...]; i duhovno, dajući se u potpunosti i pomažući svojim sestrama i svim ljudi s kojima radim apostolat." [10] Svi ovi odlomci pokazuju, osim želje da se Djelo prenese na različita mjesta, osobno uvjerenje da je svaki od gore navedenih autora živio za Boga i za ovu obitelj.

Kada se osnivač Opusa Dei počeо oslanjati na ovu grupu sinova i kćeri, shvatio je da će Djelo i dalje biti ono što je Bog tražio od njega, jer će uvijek biti obitelj. Zato je nešto kasnije mogao napisati: „Ne osjećam se samim kad bdijete sa mnom — cor meum vigilat (Heb 5,8) — kad vidim da se brinete o obrazovanju drugih koji će nastaviti djelo. „[11] Od prvih godina Djela, numerariji su prenosili

štafetu kako bi nastavili stvarati ovaj dom za apostole, brinući se za srce obitelji, gdje drugi mogu zapaliti svoju želju za svetošću i kršćanskom preobrazbom svijeta.

Davanje Kristova života u izobilju

Prelat Opusa Dei sažeo je poslanje numerarija rekavši da je posebna služba koju oni obavljaju "dati život" svojoj braći i sestrama.[12] Dar apostolskog celibata vodi ih da žive vrlo blizu Kristovu srcu, poput sv. Ivana. Na ovaj neposredan način, oni surađuju s Gospodinom kako bi prenijeli božanski život svim ostalim vjernicima Djela i ljudima oko njih. Samo tako, po Božjoj volji, može "duh [ostati] aktivan i budan u svakome." [13] Tako pridruženi, supernumerariji i suradnici mogu računati na ohrabrenje i potporu prijatelja i bližnjega da donesu božanski život u vlastito okruženje.

Numerariji potiču ovu obiteljsku toplinu na različite načine, uvijek u ozračju bratske dobrodošlice i iskrenog prijateljstva, nastojeći prenijeti način života koji rasvjetljuje razum i jača srce za održavanje živog apostolskog duha. U ovom nastojanju, oni ponekad mogu pomoći drugima promičući aktivnosti ili institucije s drugim članovima Djela, ili radeći u administraciji centra; u drugim slučajevima, to može uključivati proširenje Djela na obližnji grad ili drugu zemlju, ili posjećivanje onih koji su vezani za kuću zbog bolesti ili nepokretnosti. Ključ nije konkretna aktivnost koju obavljaju, već velikodušnost kojom njeguju božanski život u svojim srcima i nude ga onima oko sebe s “očinskom i majčinskom ljubavlju.”[14]

Primanje i davanje u izobilju, velikodušno, stavovi su koji pristaju onima koji rade uz Krista. *Ja dodoh*

da život imaju, u izobilju da ga imaju (Iv 10,10), kaže Isus u Evanđelju po Ivanu. Gospodin se posve predao u Betlehemu i na Golgoti; On je velikodušno pretvorio vodu u vino i umnožio kruhove i ribe; njegovi čudesni ulovi ribe također su bili obilni... Isus je u svojoj ulozi Učitelja obilno darivao dok je poučavao i propovijedao mnoštvu; nadalje, podučavao je one koji su mu bili najbliži s posebnom naklonošću: “Isus obasipa ljubavlju apostole: On ih podučava, jača njihovu volju, ispravlja njihove pogreške i ispravlja njihove nakane sve dok, uz poslanje Duha Svetoga, ne postanu stupovi na kojima je sagrađena Crkva.”[15] I u tom sebedarju, koje rezultira radošću, apostoli su nasljedovali i nastavljaju nasljedovati Učitelja.

Sveti Josemaría želio je da svi vjernici Djela budu usko povezani s Križem, osobito numerariji, zbog njihove posebne misije služenja.

Upotrijebio je uvjerljivu sliku da izrazi način na koji će provesti svoje živote, uz radosnu žrtvu, kako bi omogućili ovu veliku misiju u svijetu: „Naš Gospodin [...] želi da u Djelu postoji grupa pribijena na križ . Sveti križ učinit će nas postojanima, uvijek s duhom samog Evanđelja, stvarajući apostolat djelovanja kao slatki plod molitve i žrtve.”[16] Gdje su bili Isus, njegova Majka, svete žene i mladi Ivan , nalazimo izvor božanskog života, koji se prelijeva u sakramentima i kršćanskoj ljubavi.

Neki načini za "davanje života"

Svi aspekti života numerarija mogu pridonijeti jačanju i nadahnuću njihove misije. Nastojanje da se posvete u svome radu, profesionalizam s kojim se angažiraju u pružanju kršćanskog obrazovanja drugima, prijateljstva s rođinom i kolegama, vlastita osobnost, ukusi, hobiji i interesi: sve

te dimenzije ne samo da se mogu uskladiti s njihovim osobnim pozivom već i obogatiti i unaprijediti. Štoviše, upravo na tom putu ovi aspekti njihovih života nalaze svoj najveći smisao.

Počevši od jedinstvene osobnosti svake osobe, postoje različiti načini skrbi za Djelo kao nadnaravnu obitelj. Prvo, numerarij daje život u izobilju kada on ili ona osobno živi život vođen božanskom milošću. Životi svetog Ivana i braće i sestara u Betaniji ilustriraju kako spojiti ljudsko i božansko. Ono što su dijelili bila je činjenica da su njihova srca bila bliska Učiteljevom, kao što naše može biti: „Ako je Svetohranište središte tvojih misli i tvojih nadanja, kako li će, sinko moj, biti obilni plodovi svetosti i apostolata !“ [17] Uistinu, sve ovisi o živom kontaktu s Izvorom života, iz kojeg dolazi sva sreća i plodnost. Drugim riječima, kada je vlastiti način života prožet

nadnaravnim smislom, postaje lakše nadahnuti druge da tako žive u uobičajenim okolnostima. Stoga je njegovanje vlastitog unutarnjeg života i čovječnosti bitno za izvršavanje misije davanja života svojoj braći i sestrama u Djelu. Crkva, a unutar nje Opus Dei, raste kroz privlačnost.

Drugi način davanja života je njegovanje strasti prema ljudima; želja da se Krista donese drugima i prati ih na njihovu putu iskrenim prijateljstvom, "*licem u lice, od srca k srcu.*"[18] To podrazumijeva istinsko zanimanje za svaku osobu, blizinu i otvorenost prema svima, uključivanje u njihove živote i pokušavajući razumjeti njihovu stvarnost. Opus Dei nije skup organiziranih aktivnosti; već svaka osoba je dio ovog doma, svaka osoba u njemu nalazi djelić Isusove topline. U tom smislu, prijateljstva su najbolja škola obrazovanja, gdje se

prirodno razvija sposobnost slušanja, empatije, dijaloga i istinske brige za druge. Srce koje s ljubavlju prihvata dar celibata neprestano nastoji proširiti krug prijateljstva jer želi zapaliti druge svojom ljubavlju.

Drugi način davanja života je donošenje duha Djela u nečiji profesionalni rad. Svojim osobnim iskustvom na ovom području numerariji mogu značajno obogatiti obrazovanje vjernika Djela koje prate. Ako rade dobro, kršćanski, iz ljubavi prema Bogu, brinući se za druge i za zajednički dom, shvaćajući društvenu i kulturnu dinamiku vremena, a ne mjereći osobno samoostvarenje napredovanjem prema ciljevima koji stavlja osobi na drugo mjesto, oni će staviti zdrave profesionalne ambicije u službu vlastitog poziva. Oni će iz prve ruke naučiti što kasnije mogu prenijeti svojoj braći i sestrama. U tom smislu dovoljno govori percepcija o Luis

Gordonu(jednom od prvih numerarija) , koju su o njemu imali kolege . Mislili su o njemu kao o "ocu radnika u njegovoј tvornici, i koji su ga duboko oplakivali nakon njegove smrti." [19] Također su primijetili da je "teško pronaći tako veliku dušu kao njegovu među ljudima u gužvi i strci svijeta i poslovanja [...]. U potpunosti je posvetio svoj život, posvećujući svoj rad i bio nježan otac siromasima i uzor radnicima u svojoj tvornici, ostavlјajući za sobom prazninu koju će biti teško ispuniti. "[20]

Konačno, još jedan način davanja života drugima proizlazi iz njegovanja interesa i želje za razmišljanjem, uvijek kako bismo služili drugima. Oni koji žele pomoći drugima da postanu sol i svjetlo u društvu kroz prijateljstvo i kršćansko obrazovanje trebaju određenu sposobnost razmišljanja, proučavanja i razumijevanja

suvremenog svijeta. Prema riječima svetog Josemaríje, "Kako bi svi moji sinovi i kćeri mogli pružiti zdravu doktrinu milijunima duša, poput kapilara, trebate biti informirani o različitim pitanjima, čak i o vremenitim, koje na bilo koji način utječu na Crkvu, Papu i duše." [21] Filozofsko, teološko i kulturno obrazovanje je prioritet za svakoga tko želi biti apostol u svijetu i tko ima osobitu odgovornost za obrazovanje drugih, koji su, pak, također apostoli.

Raspoloživost srca

Svi ovi načini davanja života stvaraju uobičajeno raspoloženje usmjeravanja vlastitog postojanja prema drugima, nudeći im najvrjednije stvari: vrijeme, naklonost, stečeno znanje, molitvu itd. To je stav koje Otac naziva „*raspoloživost srca*: djelotvornu slobodu življenja samo za Boga, a po njemu i za druge, sjedinjena s

voljom da preuzmu zadatke koji su u Djelu potrebni. "[22] Dimenzija brige i služenja sprječava da osobni resursi budu poput novčića koji su skriveni i ne donose ploda (usp. Mt 25,25) ili od toga da se postane utočište samo za sebe.

Način nasljedovanja Krista i življenja krepsti prilagođen je pojedinom pozivu na koji je svatko pozvan. S punom svijeću svoje svjetovne naravi, numerariji žive krepsti prema svom specifičnom pozivu da ostave sve kako bi slijedili Krista kao temelj obitelji. "*Sve mi je slobodno*", piše sveti Pavao "*ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro.*", (1 Kor 10,23-24). Pritom se ta raspoloživost srca očituje i u otvorenosti, pa i želji da se, koliko je to moguće, svoje mjesto stanovanja i rada prilagodi potrebama drugih. To osigurava da svatko može lako pronaći podršku i društvo koje traži u Opusu Dei.

Sveti Ivan svjedočio je načinu na koji se Isusov dom, započet u Galileji i Judeji, proširio čak i izvan poznatih regija. Svijet je počeo biti taj dom. Sve je počelo tamo gdje je Ivan bio kad mu je Isus, u podnožju križa, rekao: "*Evo ti majke!*" *I od onoga časa uze je učenik k sebi.* (Iv 19,27). Tko od nas ne bi otišao u taj dom da se zajedno s Gospom ispunji ljubavlju prema Bogu? Međusobno su se povjeravali, zajedno molili, prisjećali se prošlih avantura i sanjali o budućnosti. Uz Marijino vodstvo, iz tog bi doma otišli obnovljeni, sa željom da tu ljubav šire u "koncentričnim krugovima", dok ne zahvati cijeli svijet.

[1] Pismo 27, br. 11.

[2] Riječi svetog Josemarije zabilježene u S. Bernal, Memoria del

Beato Josemaría Escrivá, entrevista de Salvador Bernal a Mons. Javier Echevarría, 4. poglavlje.

[3] L. Martínez Ferrer, "Vicente Rodríguez Casado: niñez, juventud y primeros años en el Opus Dei (1918-1940)," *Studia et Documenta*, sv. 10, 2016., str. 216.

[4] Pismo 27, br. 6.

[5] Ibid, br. 7. Izjava da suradnici nemaju poziv znači, u ovom kontekstu, da oni nemaju poziv za Djelo. Kao što je sveti Josemaria uvijek propovijedao, oni imaju božanski poziv na svetost koji imaju svi ljudi. Majte na umu također da su izrazi "Oblati" promijenjeni u "Pridruženii" u citatu, radi lakšeg čitanja: ovo je izraz koji je sveti Josemaria koristio za označavanje ovog modaliteta poziva za Djelo na kraju svog života.

[6] Ibid, br. 5.

[7] I. Zorzano, Pismo iz Málage, 5. rujna 1930., citirano u J. M. Pero-Sanz, Isidoro Zorzano, poglavlje 9, paragraf 1.

[8] L. Martínez Ferrer, Vicente Rodríguez Casado: niñez, juventud y primeros años en el Opus Dei (1918.-1940.), Studia et Documenta, sv. 10, 2016., str. 235. Citat je iz Álvara del Portilla, De Madrid a Burgos, str. 2 (3), AGP, APD, D-19114.

[9] C. Áñchel, Francisco Botella Raduán: los años junto a san Josemaría, Studia et Documenta, sv. 10, 2016., str. 174.

[10] Pismo svetom Josemariji iz México D.F., 29. lipnja 1950., objavljeno u Pismima svecu, internetsko izdanje Informativnog ureda Opusa Dei, 2018.

[11] Pismo 27, br. 60.

[12] Usp. Pastoralno pismo, 20-X-2020, br. 10.

[13] Pismo 27, br. 76.

[14] Ibid, br. 23.

[15] Ibid, br. 9.

[16] Instrucción sobre el espíritu sobrenatural de la Obra, br. 28.
Komentirajući ove riječi, mons. Fernando Ocáriz je napisao: " Naš Otac (sv.Josemaria) ne otkriva tko čini tu grupu pribijenu na Križ, ali don Álvaro komentira ovaj dio i kaže kako se tu misli na različite načine življenja poziva u Djelu. Zbog konteksta smijemo misliti da se u ovom slučaju to odnosi prije svega na numerarije. (Pastirsko pismo, 20-X-2020).

[17] Kovačnica, br. 835.

[18] Brazda, br. 191.

[19] P. P. Ortúñez Goicolea, "Luis Gordon Picardo. Un empresario en los primeros años del Opus Dei (1898-1932)," *Studia et Documenta*, sv. 3, 2019., str. 132.

[20] Perlas Divinas, publikacija Hermanas Oblatas del Santísimo Redentor, año IV, 45, pg. 348; objavljen u *Studia et Documenta*, sv. 3, 2009., str. 133, nt. 56.

[21] Instrucción sobre la obra de San Miguel, br. 32.

[22] Usp. Pastoralno pismo, 20-X-2020, br. 11.

Gerard Jiménez Clopés
